

บทที่ 2

บทบาทหน้าที่ของคณาจารย์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

และสำนักบรรณสารสันเทาค์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชได้รับการสถาปนาขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐ เพื่อเปิดโอกาสทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาแก่ประชาชนให้กว้างขวางยิ่งขึ้น มีลักษณะเป็นมหาวิทยาลัยเปิดที่ใช้ระบบการสอนทางไกล ได้รับการสถาปนาตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชเมื่อวันที่ 5 กันยายน 2521 (ราชกิจจานุเบกษา 2521: 2) โดยมีศาสตราจารย์ ดร. วิจิตร ศรีสอ้าน ดำรงตำแหน่งอธิการบดีคนแรก และต่อมาได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งปลัดทบวงมหาวิทยาลัย (ราชกิจจานุเบกษา 2530: 2) จึงโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งศาสตราจารย์ ดร. เอี่ยม ฉายางาม เป็นอธิการบดีคนปัจจุบัน (ราชกิจจานุเบกษา 2530: 1)

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานชื่อ "มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช" ตามพระนามเดิมของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 7 เมื่อครั้งดำรงพระอิสริยยศเป็น "กรมหลวงสุโขทัยธรรมมาธิราช" และพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ใช้พระราชสัญลักษณ์ในรัชกาลที่ 7 ซึ่งเป็นรูปพระแสงศรสามองค์ นำมาประกอบกับเจดีย์ทรงพุ่มข้าวบิณฑ์ ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของกรุงสุโขทัยเป็นตราประจำมหาวิทยาลัย และสีประจำมหาวิทยาลัย คือ สีเขียวทอง (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2529: 9)

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชได้เริ่มเปิดรับนักศึกษารุ่นแรกเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2523 สาขาวิชาที่เปิดสอน 3 สาขาวิชาแรก คือ สาขาวิชาศิลปศาสตร์ สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ และสาขาวิชาวิทยาการสังคม ต่อมาในปี พ.ศ. 2525 มหาวิทยาลัยฯ ได้ขยายสาขาวิชาที่เปิดสอนอีก 5 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชานิติศาสตร์ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ และสาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์

ในปีการศึกษา 2526 ได้เปิดสาขาวิชารัฐศาสตร์ และในปีการศึกษา 2527 เปิดสาขาวิชา
เพิ่มขึ้นอีก 1 สาขาวิชา คือ สาขาวิชานิเทศศาสตร์ รวมสาขาวิชาที่เปิดสอนทั้งสิ้นจำนวน
10 สาขาวิชา (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2529: 9) สำหรับจำนวนคณาจารย์ใน
แต่ละสาขาวิชาแสดงไว้ในตารางที่ 1

หลักสูตรที่เปิดสอนมีทั้งหลักสูตรปริญญาตรี (4 ปี) หลักสูตรปริญญาตรีต่อเนื่อง
(2 ปี และ 3 ปี) และหลักสูตรประกาศนียบัตร (1 ปี) (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช,
กองแผนงาน 2531: 37) ดังรายละเอียดในตารางที่ 1 และ 2

ตารางที่ 1 หลักสูตรต่าง ๆ ในระดับปริญญาตรี และจำนวนคณาจารย์ในแต่ละ
สาขาวิชา

สาขาวิชา	จำนวน คณาจารย์/คน รวม = 231	หลักสูตร
ศิลปศาสตร์	22	สารนิเทศศาสตร์ (2 ปี)* ไทยคดีศึกษา (2 ปี)*
ศึกษาศาสตร์	44	ประถมศึกษา (2 ปี, 4 ปี) มัธยมศึกษา (2 ปี, 4 ปี) บริหารการศึกษา (2 ปี) การแนะแนว (2 ปี)*
วิทยาการสังคม	33	การศึกษานอกระบบ (2 ปี)* บริหารธุรกิจ (2 ปี, 4 ปี) บริหารรัฐกิจ (2 ปี, 3 ปี, 4 ปี) การจัดการงานก่อสร้าง (2 ปี)
นิติศาสตร์	32	นิติศาสตร์ (3 ปี, 4 ปี)
วิทยาศาสตร์สุขภาพ	21	สาธารณสุขศาสตร์ (2 ปี, 4 ปี) พยาบาลศาสตร์ (2 ปี)
เศรษฐศาสตร์	14	เศรษฐศาสตร์ (3 ปี, 4 ปี)

ตารางที่ 1 หลักสูตรต่าง ๆ ในระดับปริญญาตรี และจำนวนคณาจารย์ในแต่ละ
สาขาวิชา (ต่อ)

สาขาวิชา	จำนวน คณาจารย์/คน รวม = 231	หลักสูตร
คหกรรมศาสตร์	19	โภชนาการชุมชน (2 ปี, 4 ปี) พัฒนาการเด็กและครอบครัว (2 ปี, 4 ปี)
รัฐศาสตร์	10	ทฤษฎีและเทคนิคทางรัฐศาสตร์ (4 ปี) ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและการเมือง การปกครองเปรียบเทียบ (4 ปี)
ส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์	20	ส่งเสริมการเกษตร (2 ปี, 4 ปี) สหกรณ์ (2 ปี, 4 ปี)
นิเทศศาสตร์	16	นิเทศศาสตร์ (3 ปี, 4 ปี)

* หลักสูตรที่เปิดสอนปีการศึกษา 2532..

** ที่มา : บัญชีรายชื่อคณาจารย์สาขาวิชาต่าง ๆ 2532: ไม่ปรากฏเลขหน้า

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2 หลักสูตรต่าง ๆ ในระดับประกาศนียบัตร

สาขาวิชา	หลักสูตร
ศิลปศาสตร์	ประกาศนียบัตรวิชาภาษาอังกฤษ เฉพาะอาชีพ ประกาศนียบัตรวิชา วัฒนธรรมศึกษา *
ศึกษาศาสตร์	ประกาศนียบัตรวิชา शिक्ष
วิทยาการจัดการ	ประกาศนียบัตรวิชาบริหารการปกครอง
นิติศาสตร์	ประกาศนียบัตรวิชา กฎหมายการที่ดินและทรัพย์สิน
คหกรรมศาสตร์	ประกาศนียบัตรวิชา คหกรรมศาสตร์ขั้นมูลฐาน
รัฐศาสตร์	ประกาศนียบัตรวิชาปกครองท้องถิ่น

* หลักสูตรที่เปิดสอนปีการศึกษา 2532

บทบาทหน้าที่ของ คณะจารย์มหาวิทยาลัย สยลุโยทัยธรรมาริราช

ในฐานะที่มหาวิทยาลัย สยลุโยทัยธรรมาริราช เป็นมหาวิทยาลัย สยเปิด ยึดหลักการศึกษาดลอดชีวิต มุ่งพัฒนาคุณภาพของ ประชาชนทั่วไป เพิ่มพูนวิทยฐานะแก่ผู้ประกอบอาชีพ และขยายโอกาสทางการศึกษาต่อสำหรับผู้สำเร็จมัธยมศึกษา เพื่อสนองความต้องการของบุคคลและสังคม ด้วยการสัตรีระบบการเรียนการสอนทางไกล ซึ่งใช้สื่อการล่อนทางไปรษณีย์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ สื่อและกิจกรรมในรูปแบบอื่น การพัฒนาสื่อการล่อนนี้จึงเป็นภารกิจที่สำคัญของนักวิชา การทุกฝ่ายของมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะคณาจารย์ซึ่ง เป็นบุคลากรหลักที่สำคัญของมหาวิทยาลัย เป็นผู้ดำเนนกิจกรรมต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย และปฏิบัติหน้าที่ล่อนคล้องกับหน้าที่ของมหาวิทยาลัย อันได้แก่ การล่อน การผลิตผู้ตรีวิชา การวิจัย และการให้บริการทางวิชาการ

สำหรับการปฏิบัติหน้าที่ในแต่ละด้านของคณาจารย์ มีดังนี้

การสอน

การสอนเป็นการให้ความรู้ ปลุกฝังปรัชญา ประสพการณ์ และทักษะต่าง ๆ ให้กับ นิสิต นักศึกษา ซึ่งถือว่าเป็นหน้าที่พื้นฐานของคณาจารย์มหาวิทยาลัย (บัญญัติ ลุ่ยศรีงาม 2519 : 4) ด้วยเหตุที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชเป็นมหาวิทยาลัยเปิดที่ใช้ระบบการสอนทางไกล ไม่มีชั้นเรียน การสอนจึงเป็นการสอนที่ให้ผู้เรียนศึกษาด้วยตนเอง หน้าที่ที่สำคัญของคณาจารย์ในด้านการสอนนี้จึงเป็นการให้ความรู้แก่นักศึกษา โดยการสอนทางวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และการสอนเสริม ดังนี้ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช : 27)

1. การสอนทางวิทยุกระจายเสียง คณาจารย์จะมีบทบาทหน้าที่เป็นผู้ผลิตรายการในด้านเนื้อหา โดยการสอนทางวิทยุกระจายเสียงนี้จะเป็นรายการวิทยุกระจายเสียงประกอบชุดวิชา ๆ ละประมาณ 17 รายการ รายการละประมาณ 20 นาที เป็นรายการที่ให้เนื้อหาสาระรายละเอียด และสรุปเนื้อหา พร้อมทั้งให้แนวคิดหรือทัศนคติที่มีเหตุผลแก่นักศึกษา

2. การสอนทางวิทยุโทรทัศน์ การสอนทางวิทยุโทรทัศน์นี้จะเป็นการเสนอเนื้อหาสาระที่ไม่สามารถเสนอได้ด้วยสื่อสิ่งพิมพ์หรือวิทยุกระจายเสียง จะเป็นรายการสอนประกอบชุดวิชาละ 7 รายการ รายการละประมาณ 30 นาที โดยคณาจารย์จะเป็นผู้ผลิตรายการในด้านเนื้อหา

3. การสอนเสริม เป็นภารกิจอย่างหนึ่งของคณาจารย์ โดยคณาจารย์จะทำหน้าที่เป็นผู้เสริมความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาของชุดวิชาที่นักศึกษาเรียนด้วยตนเองให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น และช่วยให้ความกระจ่างในปัญหาข้อสงสัยของนักศึกษา เกี่ยวกับเอกสารการสอนที่กำลังศึกษาอยู่

ลักษณะของการสอนเสริมนี้จะจัดการสอนเสริมในวันเสาร์ และวันอาทิตย์ ณ ศูนย์บริการการศึกษาทั่วประเทศ โดยจะสอนแบบ 2 ครั้ง ครั้งละ 5 ชั่วโมง เป็นหลัก ยกเว้น ชุดวิชาที่มีเนื้อหาแยกออกเป็น 3 ส่วน หรือชุดวิชาที่ล่าช้าพิจารณาว่าเหมาะสมจะใช้วิธีการจัดแบบ 3 ครั้ง ครั้งละ 3 ชั่วโมง (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2528 : 12)

คณาจารย์ที่ทำหน้าที่สอน เสริมจะเป็นผู้ที่สืบทอดสำคัญอย่างยิ่งในฐานะที่เป็นตัวแทนของมหาวิทยาลัย ที่จะมีโอกาสพบปะกับนักศึกษาโดยตรง และให้ความช่วยเหลือส่งเสริมทางวิชาการ สิ่งมีภารกิจที่จะต้องปฏิบัติดังนี้ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2526 : 20)

1. หน้าที่และภารกิจหลัก

- 1.1 อธิบาย ขยายความ เพื่อให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหาที่ยากของชุดวิชานั้น ๆ และให้ที่ค้นคว้ากว้างขวางและลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น
- 1.2 ตอบปัญหาข้อสงสัย เกี่ยวกับชุดวิชาที่นักศึกษา กำลังศึกษาอยู่
- 1.3 สรุปร ทบทวนเนื้อหา ประเด็นสำคัญในเอกสารการสอนของชุดวิชาที่สอนเสริมแต่ละครั้ง
- 1.4 อธิบายวิธีทำแบบฝึกปฏิบัติประกอบชุดวิชาต่าง ๆ ให้เข้าใจ และรู้วิธีการเรียนการสอนที่ถูกต้อง ในระบบการสอนทางไกล
- 1.5 อธิบายและแนะนำวิธีการทำงานภาคปฏิบัติหรือภาคสนามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของชุดวิชานั้น ๆ พร้อมทั้ง ประเมินผลงานปฏิบัติของนักศึกษา

2. กิจกรรมอื่น ๆ

- 2.1 ให้คำปรึกษาทางวิชาการแก่นักศึกษา เป็นครั้งคราว ซึ่งอาจจะอยู่ในลักษณะให้คำแนะนำเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม ตามเวลาและโอกาสจะอำนวยให้
- 2.2 ส่ง เกิดปฏิกิริยาของนักศึกษาที่มีต่อการ เรียนในชุดวิชาที่รับผิดชอบ
- 2.3 ประสานความคิดเห็นระหว่างนักศึกษากับมหาวิทยาลัย

การผลิตชุดวิชา

งานผลิต เอกสารการสอนชุดวิชานับว่า เป็นงานที่สำคัญมากที่สุดงานหนึ่งของคณาจารย์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ทั้งนี้เพราะ เอกสารการสอนชุดวิชา เป็นสื่อแกนกลางหรือสื่อหลักที่สำคัญในระบบการสอนทางไกล และโดยที่มหาวิทยาลัย เชื่อมั่นในหลักการของการทำงานเป็นกลุ่ม ไม่ว่าจะเป็นงานบริหาร งานวิชาการหรืองานเทคโนโลยีการศึกษาต่าง ๆ ดังนั้นใน

การผลิตเอกสารการสอนชุดวิชา ซึ่งกำหนดให้มีคณะกรรมการขึ้น เรียกว่า "กลุ่มผลิตชุดวิชา" ซึ่งประกอบด้วย ประธานคณะกรรมการ กรรมการด้านเนื้อหา กรรมการด้านเทคโนโลยี-การศึกษา กรรมการด้านวัดผลการศึกษา บรรณาธิการ เลขานุการ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2525: 1)

การกำหนดประธานคณะกรรมการและกรรมการด้านเนื้อหา เข้าเป็นกรรมการกลุ่มผลิตชุดวิชานั้นอยู่ในดุลพินิจของประธานกรรมการประจำสาขาวิชา และคณะกรรมการประจำสาขาวิชา ซึ่งมักจะพิจารณาจากคณาจารย์ประจำของสาขาวิชา ยกเว้นในกรณีที่สาขาวิชาเห็นว่าจำเป็นต้องใช้บุคลากรภายนอกมหาวิทยาลัย ส่วนกรรมการด้านเทคโนโลยีการศึกษาและกรรมการด้านวัดผลการศึกษา อยู่ในดุลพินิจของผู้อำนวยการสำนักเทคโนโลยีการศึกษาและผู้อำนวยการสำนักทะเบียนและวัดผล สำหรับบรรณาธิการและเลขานุการ คณะกรรมการกลุ่มผลิตชุดวิชา เป็นผู้เลือกจากกรรมการกลุ่มผลิตชุดวิชา ทั้งนี้ในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มผลิตชุดวิชาแต่ละคณะขึ้นตรงต่อสาขาวิชาที่รับผิดชอบชุดวิชานั้น (เฮียม ฉายางาม 2523: 5-8)

ด้วยเหตุนี้การผลิตชุดวิชาจึง เป็นหน้าที่ที่สำคัญประการหนึ่งของคณาจารย์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ซึ่งจะมีบทบาทหน้าที่ในฐานะเป็นกรรมการด้านเนื้อหา ผู้ผลิต หรือผู้ร่วมผลิตซึ่งมีหน้าที่ความรับผิดชอบดังนี้ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2525: 18)

1. กำหนดแผนการสอน ข้อตอน และหัวข้อของหน่วยการสอนที่ได้รับมอบหมาย และนำเสนอกับคณะกรรมการกลุ่มผลิตชุดวิชา
2. จัดทำเนื้อหาสาระให้สอดคล้องตามแผนการสอนที่คณะกรรมการกลุ่มผลิตชุดวิชาพิจารณาเห็นชอบแล้ว และเป็นไปตามรูปแบบที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชกำหนด
3. กำหนดกิจกรรมประจำหน่วยการสอนและจัดทำแบบฝึกปฏิบัติตามรูปแบบที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชกำหนด
4. เข้าร่วมประชุมกับคณะกรรมการกลุ่มผลิตชุดวิชา เมื่อมีวาระเกี่ยวข้อง
5. ปรับปรุงแก้ไขหน่วยการสอนและแบบฝึกปฏิบัติตามข้อเสนอแนะ และมติของที่ประชุมคณะกรรมการกลุ่มผลิตชุดวิชา
6. ให้ความร่วมมือกับกรรมการกลุ่มผลิตชุดวิชา ในการผลิตสื่อการสอนและการวัดผล

7. ปฏิบัติภารกิจที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการกลุ่มผลิตชุดวิชา ให้ครบถ้วน และแล้วเสร็จในเวลาที่กำหนด

การวิจัย

การค้นคว้าวิจัยเป็นการส่งเสริมให้เกิดความคิดที่ก้าวหน้าทางวิชาการในสาขาวิชาของตน ซึ่งปรากฏออกมาในรูปของงานวิจัยต่าง ๆ (บัญญัติ สุธศรังาม 2519 : 4) การวิจัยจึงเป็นภารกิจที่สำคัญอีกประการหนึ่งของคณาจารย์ โดยเฉพาะมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยเปิดที่ใช้ระบบการสอนทางไกล แต่ปรากฏว่าในรอบ 10 ปีที่ผ่านมา คณาจารย์ของมหาวิทยาลัยได้มีการวิจัยในด้านการผลิตเอกสารการสอนเป็นอย่างมาก ทำให้มีเวลาดำเนินภารกิจทางด้านการวิจัยน้อย (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2531 ก : 21) แต่อย่างไรก็ตาม บทบาทหน้าที่ของคณาจารย์ในตำแหน่งงานวิจัยก็พอมีอยู่บ้าง ดังปรากฏว่างานวิจัยที่ได้ดำเนินการในปี 2531 จำแนกตามสาขาวิชา (เอกสารเรื่องสำรวจงานวิจัย 2531 : ไม่ปรากฏเลขหน้า) มีดังนี้

สาขาวิชา	ดำเนินการแล้ว ในปี 2531 (เรื่อง)	กำลังดำเนินการ (เรื่อง)	รวม
ศิลปศาสตร์	1	-	1
ศึกษาศาสตร์	2	2	4
นิติศาสตร์	-	1	1
วิทยาศาสตร์สุขภาพ	1	-	1
เศรษฐศาสตร์	-	2	2
คหกรรมศาสตร์	1	1	2
รัฐศาสตร์	-	1	1
ส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์	3	1	4

นอกจากนี้ยังมีโครงการวิจัยของมหาวิทยาลัยที่สำคัญ ได้แก่

โครงการลู่โทษศึกษา เป็นโครงการที่ส่งเสริมการวิจัยค้นคว้าและเผยแพร่งานวิจัยที่เกี่ยวกับอาชญากรรมลู่โทษ ซึ่งเป็นอาชญากรรมไทยแห่งแรกที่มีหลักฐานค่อนข้างแน่นอนทางประวัติศาสตร์ โครงการดังกล่าวนี้จะเป็นประโยชน์ต่อวงวิชาการ ที่ผ่านมาได้เริ่มดำเนินการจัดทำกิจกรรมพื้นฐาน อันได้แก่ การรวบรวมข้อมูล ตลอดจนรายงานการค้นคว้าต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกรงลู่โทษ เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ ทั้งนี้มีสาขาวิชาศิลปศาสตร์เป็นผู้รับผิดชอบโครงการ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2529 : 24)

โครงการวิจัยล้าธิตเสริมสมอง เป็นโครงการวิจัยระยะยาว ซึ่งดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับนักเรียนล้าธิตเสริมสมอง เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับภูมิหลังและพัฒนาการนักเรียนล้าธิตเสริมสมองในด้านต่าง ๆ รวมทั้งการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบของการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการแนะแนว และกิจกรรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ให้แก่นักเรียนล้าธิตเสริมสมอง การวิจัยดังกล่าวจะทำให้ได้ข้อมูลเพื่อนำมาใช้เป็นประโยชน์ในการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน ตลอดจนการวางแผนการศึกษาและการฝึกหัดครูให้เหมาะสมกับสภาพความเป็นจริงของเด็กไทย และสังคมไทย ทั้งนี้โดยมีสาขาวิชาศึกษาศาสตร์เป็นผู้รับผิดชอบ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2528 : 34-35)

การบริการทางวิชาการแก่สังคม

ภารกิจอีกประการหนึ่งที่น่าจะมีความสำคัญไม่น้อย คือ การให้บริการทางวิชาการแก่สังคมในรูปของการเผยแพร่ความรู้ เพื่อยกระดับคุณภาพของประชาชนโดยทั่วไป ตามนโยบายของมหาวิทยาลัย (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2531 : 203-207) อันได้แก่

1. การให้บริการการศึกษาต่อเนื่อง เป็นการให้บริการการศึกษาแก่ประชาชนทุกเพศ วัย และวุฒิ ที่ต้องการเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการและวิชาชีพ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินชีวิต และการประกอบอาชีพ โดยมีได้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา เพื่อขอรับปริญญาหรือประกาศนียบัตรด้วยวิธีการสอนทางไกล เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนเลือกศึกษาตามความสนใจจากชุดวิชาต่าง ๆ ที่มหาวิทยาลัยเปิดสอนอยู่ โดยคณาจารย์จะมอบาทหน้าที่ในการจัดทำหลักสูตรที่ใช้ในการเปิดสอนในโครงการการศึกษาต่อเนื่อง

2. การให้บริการทางวิชาการแก่หน่วยงานต่าง ๆ เป็นการให้บริการทางวิชาการ แก่หน่วยงานภายนอกทั้ง ภาครัฐบาลและ เอกชนในการจัดทำหลักสูตร การศึกษา และการฝึกอบรม ในสาขาวิชาอื่นต่าง ๆ ให้แก่บุคลากรของหน่วยงานนั้น ๆ เช่น การจัดทำเอกสารเจ้าหน้าที่ ประจำสัมพันธ์ให้มีความรู้และ เทคนิคเกี่ยวกับการประจำสัมพันธ์ด้วยสื่อมวลชนประเภทต่าง ๆ การจัดทำโครงการฝึกอบรมเกษตรกร และจัดอบรมหลักสูตรภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาอาชีพ โดยร่วมมือกับธนาคารกสิกรไทย เป็นต้น

3. การบริการทางวิชาการแก่สังคมทางวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ โดย ที่มหาวิทยาลัยนโยบายในการบริการการ เผยแพร่ความรู้สู่ประชาชนทางวิทยุกระจายเสียงและ วิทยุโทรทัศน์ เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายดังกล่าว คณะจารย์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สิ่งมีบทบาท ดังนี้ (รุจ ศิริชัยลักษณ์, สัมภาษณ์)

1. เป็นผู้ผลิตรายการวิทยุกระจายเสียง เพื่อแนะแนวการศึกษา
2. เป็นวิทยากรในรายการต่าง ๆ ซึ่งจัดเผยแพร่ความรู้สู่ประชาชนทาง วิทยุกระจายเสียง และวิทยุโทรทัศน์
3. เป็นผู้ประสานงานการผลิตรายการ โดยติดต่อประสานงานกับ นักเทคโนโลยีและวิทยากรภายนอกมหาวิทยาลัย
4. เป็นกรรมการประเมินและผลิตรายการวิทยุโทรทัศน์ในด้านเนื้อหา

ในการปฏิบัติการกิจต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น คณะจารย์ย่อมต้องการข้อสันเทศต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ในงานที่ตนรับผิดชอบ สำนักบรรณสารสันเทศจึงเป็นแหล่งข้อสันเทศที่สำคัญแหล่ง หนึ่งของคณะจารย์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชในการศึกษา ค้นคว้า ประกอบการปฏิบัติการกิจ ทั้ง 4 ประการดังกล่าว

สำนักบรรณสารสันเทศ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

สำนักบรรณสารสันเทศได้รับการจัดตั้งขึ้นตามพระ ราชกฤษฎีกา การจัดตั้งสำนัก บรรณสารสันเทศและสำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พ.ศ. 2529 โดยการยกฐานะ คุนยบรรณสารสันเทศ สำนักเทคโนโลยีการศึกษา ซึ่งได้เริ่มเปิดทำการในปี พ.ศ. 2522 ขึ้น

เป็นหน่วยงานระดับสำนัก ((ราชกิจจานุเบกษา 2529: 2-3) โดยมีรองคณบดีตราจารย์สัมพันธ์
คูศิริพิทักษ์ เป็นผู้อำนวยการ

สำนักบรรณสารสันเทศทำหน้าที่เป็นห้องสมุดกลางของมหาวิทยาลัย มีหน้าที่รับผิดชอบ
ในการส่งเสริมวิชาการทั้งด้านการเรียน การสอน การวิจัย และการให้บริการวิชาการแก่ชุมชน
ด้วยการให้บริการห้องสมุดและสื่อการศึกษาแก่คณาจารย์ประจำ คณาจารย์พิเศษ บุคลากรใน
สายงานต่าง ๆ นักศึกษาของมหาวิทยาลัย และประชาชนทั่วไปที่สนใจใฝ่หาการศึกษาตลอดชีวิต
(โครงการจัดตั้งสำนักบรรณสารสันเทศ: 10)

สำนักบรรณสารสันเทศดำเนินการให้บริการห้องสมุด และสื่อการศึกษาแก่กลุ่ม
เป้าหมายดังกล่าวข้างต้น โดยจัดบริการเป็นระบบเครือข่ายใน 3 ระดับ คือ ในระดับส่วนกลาง
ระดับจังหวัด และระดับภาค (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2531 ข: 158-159) ดังนี้

1. บริการในระดับส่วนกลาง จัดเป็นบริการห้องสมุดและสื่อการศึกษาต่าง ๆ แก่
คณาจารย์ประจำ คณาจารย์พิเศษ และบุคลากรของมหาวิทยาลัย ณ ที่ทำการของมหาวิทยาลัย
สำหรับใช้เป็นห้องสมุดเพื่อการวิจัยและค้นคว้าตามหลักสูตรในแขนงวิชาต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย
นอกจากนี้ยังใช้เป็นห้องสมุดกลางในการดำเนินการจัดหาหนังสือและวัสดุการศึกษาตามความ
ต้องการของหลักสูตรต่าง ๆ ส่งไปให้บริการในห้องสมุดเครือข่ายในระดับจังหวัดและระดับภาค

2. บริการในระดับจังหวัด จัดเป็นบริการห้องสมุดและสื่อการศึกษาที่ส่งไปให้ใกล้
ตัวนักศึกษาให้ได้มากที่สุด โดยจัดเป็นรูปศูนย์บริการการศึกษาเฉพาะกิจ "มม มลธ." ใน
ห้องสมุดประชาชนทั่วประเทศ ในส่วนภูมิภาคจัดอยู่ในห้องสมุดประชาชนประจำจังหวัดต่าง ๆ
ของกรมการศึกษานอกโรงเรียน จำนวน 72 แห่ง ส่วนในกรุงเทพมหานคร ปัจจุบันจัดอยู่ใน
ห้องสมุดประชาชนของกรุงเทพมหานคร 2 แห่ง คือ ห้องสมุดประชาชนสวนลุมพินี และห้องสมุด
ประชาชนซอยพระนาง นอกจากนี้ยังมีบริการพิเศษ ณ เรือนจำกลางบางขวาง สำหรับ
นักศึกษาผู้ต้องขังซึ่งมิได้มีโอกาสออกมาใช้บริการภายนอก มม มลธ. ทั้ง 75 แห่งนี้ เป็น
ศูนย์จัดเก็บและให้บริการสื่อการศึกษาต่าง ๆ ซึ่งสำนักบรรณสารสันเทศได้จัดหาและจัดเตรียม
ตามระบบงานห้องสมุดเรียบร้อยแล้ว สื่อการศึกษาที่จัดส่งไปไว้ ณ มม มลธ. นอกจากจะเป็น
เอกสารการสอนและแบบฝึกปฏิบัติของชุดวิชาต่าง ๆ ที่มหาวิทยาลัยผลิตแล้ว ยังมีหนังสือ

อ่านประกอบ หนังสืออ้างอิง หนังสือสารคดีความรู้ต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนในท้องถิ่น เทปเสียงประกอบชุดวิชา เทปเสียงรายการวิทยุกระจายเสียง เทปเสียงสอนเสริม และเทปเสียงแนะแนวการศึกษา

3. บริการในระดับภาค จัดเป็นบริการห้องสมุดและสื่อการศึกษาที่สมบูรณ์แบบของมหาวิทยาลัยตามจังหวัดใหญ่ ๆ ที่มีจำนวนนักศึกษาดีมาก และมีที่ตั้งที่เหมาะสมสามารถให้บริการแก่จังหวัดโดยรอบได้ประมาณ 6-7 จังหวัด บริการดังกล่าวนี้เรียกว่า ศูนย์วิทยบริการ ซึ่งมหาวิทยาลัยกำหนดจะจัดตั้งรวมทั้งหมดประมาณ 10 ศูนย์ ในปี พ.ศ. 2531 ได้รับงบประมาณแผ่นดินเพื่อดำเนินการจัดตั้งศูนย์แห่งแรกที่จังหวัดนครศรีธรรมราช และมีแผนจะจัดตั้งในจังหวัดต่าง ๆ ตามมาอีก 9 แห่ง คือ จังหวัดนครสวรรค์ นครราชสีมา ลำปาง สุโขทัย อุบลราชธานี อุดรธานี ระยอง เพชรบุรี และยะลา ศูนย์วิทยบริการนี้เป็นแหล่งรวมวัสดุการศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ ที่ทันสมัย โดยเฉพาะสื่อโสตทัศน และการใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ นอกจากนี้ยังเป็นศูนย์เผยแพร่ข่าวสารข้อมูลการประชาสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัย แนะนำแนวการศึกษาและอาชีพ ประสานงานการจัดบริการการศึกษาตามเวลานัดหมาย และจัดบริการเคลื่อนที่ไปยังท้องถิ่นห่างไกล ศูนย์วิทยบริการจึงเป็นบริการในระดับภาคที่สามารถให้บริการวิชาการระดับอุดมศึกษาในลุ่มภูมิภาคที่สมบูรณ์แบบที่นักศึกษาและประชาชนผู้สนใจทั่วไปสามารถไปใช้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองได้

การแบ่งส่วนราชการของสำนักบรรณสารสนเทศ

สำนักบรรณสารสนเทศแบ่งส่วนราชการออกเป็น สำนักงานเลขานุการ ฝ่าย และศูนย์ รวม 5 หน่วยงาน ดังนี้

1. สำนักงานเลขานุการ
2. ฝ่ายเทคนิค แบ่งออกเป็น 2 หน่วย ได้แก่ หน่วยจัดหาทรัพยากร และหน่วยวิเคราะห์ทรัพยากร
3. ฝ่ายบริการสื่อการศึกษา แบ่งออกเป็น 2 หน่วย ได้แก่ หน่วยบริการสื่อสิ่งพิมพ์ และหน่วยบริการสื่อโสตทัศน
4. ฝ่ายบริการสนเทศ แบ่งออกเป็น 3 หน่วย ได้แก่ หน่วยสนเทศการศึกษาทางไกล หน่วยสนเทศสุโขทัยศึกษา และหน่วยจดหมายเหตุมหาวิทยาลัย

5. ศูนย์วิทยบริการ แบ่งออกเป็น 4 หน่วย ได้แก่ หน่วยธุรการ หน่วยบริการ ข่าวสารและแนะแนว หน่วยบริการสื่อการศึกษา และหน่วยคลินิคการศึกษา

สำหรับโครงสร้างสายงานบริหารในสำนักบรรณสาร ส่นเทคโนโลยีและเียดในแผนภูมิที่ 1

หน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงาน

หน่วยงานแต่ละหน่วยงานของสำนักบรรณสาร ส่นเทคโนโลยีและเียดในแผนภูมิที่ 1 (โครงการจัดตั้งสำนักบรรณสาร ส่นเทคโนโลยีและเียด : 20-22) ดังนี้

สำนักงานเลขานุการ ปฏิบัติงานด้านการบริหารงานทั่วไป ทั้งงานสารบรรณ งานธุรการ งานบุคคล งานการเงินและงบประมาณ งานพัสดุครุภัณฑ์ และอาคารสถานที่และการบริการด้านงานพิมพ์ตัด

ฝ่ายเทคนิค ปฏิบัติงานด้านการจัดหาและวิเคราะห์หมวดหมู่ และทำบัตรรายการทรัพยากรห้องสมุดทุกประเภท ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อโสตทัศนศึกษา ตลอดจนเตรียมทรัพยากรเหล่านั้น ตามกระบวนการงานเทคนิคห้องสมุดก่อนนำออกให้บริการทั้งที่ศูนย์บริการห้องสมุดและสื่อการศึกษาในส่วนกลาง คือ สำนักบรรณสาร ส่นเทคโนโลยีและเียด และศูนย์บริการห้องสมุด และสื่อการศึกษาในส่วนภูมิภาค ซึ่งได้แก่ศูนย์วิทยบริการ และศูนย์บริการการศึกษาเฉพาะกิจ "มม มลธ."

ฝ่ายบริการสื่อการศึกษา ปฏิบัติงานด้านการจัดเก็บและให้บริการข้อมูลข่าวสารจากสื่อทุกประเภท ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อโสตทัศนศึกษาแก่คณาจารย์ประจำ คณาจารย์พิเศษและบุคลากรในสายงานอื่น ๆ ของมหาวิทยาลัยในส่วนกลาง

ฝ่ายบริการ ส่นเทคโนโลยีและเียด ปฏิบัติงานด้านการให้บริการ ส่นเทคโนโลยีและเียดเฉพาะเรื่องตามนโยบายของมหาวิทยาลัยและในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับมหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นบริการ ส่นเทคโนโลยีและเียดเพื่อการศึกษา ค้นคว้า วิจัยที่สมบูรณ์ในแนวลึก รวมทั้งการจัดทำและเผยแพร่เอกสารชั้นสูง เช่น บรรณานุกรม ตรีซนี และสาระสังเขปในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง

ศูนย์วิทยบริการ ปฏิบัติงานด้านการให้บริการห้องสมุด และสื่อการศึกษาทุกประเภท ในส่วนภูมิภาค เผยแพร่ข่าวสารข้อมูลการประชาสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัย แนะนำการศึกษา

แผนภูมิที่ 1 โครงสร้างสายงานบริหารสำนักบรรณสารสนเทศ

ที่มา : โครงการจัดตั้งสำนักบรรณสารสนเทศ : 24

และอาชีพ ประธานงานการจัดบริการการศึกษาตามเวลานัดหมาย และการบริการสื่อการศึกษาเคลื่อนที่ ศูนย์วิทยบริการจะเป็นทั้งศูนย์กิจกรรมของชมรมนักศึกษาและศูนย์รวมสื่อการศึกษาทุกประเภททั้งสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศน และสื่อการศึกษาด้วยตนเองด้วยคอมพิวเตอร์ที่หน่วยดำเนินงานในส่วนกลางที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการตามกระบวนการงานเทคนิคห้องสมุดเสร็จเรียบร้อยแล้ว และจัดส่งให้ศูนย์วิทยบริการทุกศูนย์จัดเก็บและให้บริการแก่ผู้ใช้ในภูมิภาคนั้น ๆ

การดำเนินงานจัดหาสื่อการศึกษา

การจัดหาสื่อการศึกษาของสำนักบรรณสารสันเทษะ มีหน่วยงานที่รับผิดชอบในการดำเนินงาน 3 หน่วยงาน ได้แก่

1. หน่วยจัดหาทรัพยากร ฝ่ายเทคนิค รับผิดชอบการจัดหาสื่อสิ่งพิมพ์ทุกประเภท ยกเว้นวารสารและหนังสือพิมพ์
2. หน่วยบริการสื่อสิ่งพิมพ์ ฝ่ายบริการสื่อการศึกษา รับผิดชอบการจัดหาวารสารและหนังสือพิมพ์
3. หน่วยบริการสื่อโสตทัศน ฝ่ายบริการสื่อการศึกษา รับผิดชอบการจัดหาสื่อโสตทัศนทุกประเภท

การจัดหาสื่อการศึกษาของทั้ง 3 หน่วยงานข้างต้นดำเนินการภายใต้นโยบายการจัดหาของสำนักบรรณสารสันเทษะ ดังต่อไปนี้ (เอกสารประกอบการประชุมคณะกรรมการเลือกสรรสื่อการศึกษา 2531 : ไม่ปรากฏเลขหน้า)

1. เนื้อหาสาระ จัดหาสื่อการศึกษาที่มีเนื้อหาสาระ ดังนี้
 - 1.1 ตรงกับหลักสูตรการเรียนการสอนและการฝึกอบรม
 - 1.2 ส่งเสริมการบริหาร และการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย
 - 1.3 สอดคล้องกับการจัดบริการทางวิชาการของมหาวิทยาลัย
 - 1.4 ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม
 - 1.5 จรรโลงใจในด้านสารคดี และบันเทิงคดี

2. ประเภท จัดหาสื่อการศึกษาประเภทต่าง ๆ ดังนี้
 - 2.1 ประเภทสื่อสิ่งพิมพ์ ได้แก่ หนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ จุลสาร และเอกสารอื่น ๆ รวมทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ที่มหาวิทยาลัยผลิตทุกรายการ
 - 2.2 ประเภทสื่อโสตทัศน์ ได้แก่ ภาพยนตร์ วีดิทัศน์ ภาพนิ่ง วัสดุย่อส่วน เทปบันทึกเสียง แผ่นที่ แผ่นภูมิ รูปภาพ และสื่อการศึกษาอื่น ๆ ที่ใช้ดูและฟังที่จำเป็นต่อการใช้ประโยชน์ของมหาวิทยาลัย
 - 2.3 ประเภทแฟ้มข้อมูลที่สามารถอ่านได้ด้วยคอมพิวเตอร์ ได้แก่ ฐานข้อมูลที่เป็นทึบเทปในรูปแบบที่อ่านได้ด้วยคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์พิเศษ เช่น แผ่นดิสเก็ต แผ่นออปติคัลดิสก์ เทปแม่เหล็ก ฯลฯ
3. ภาษา จัดหาสื่อการศึกษา ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อโสตทัศน์ที่เนื้อหาสาระเป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ทั้งนี้อาจจัดหาเป็นภาษาอื่น ๆ ได้แก่ ภาษาฝรั่งเศส ภาษาญี่ปุ่น และภาษาจีน เป็นต้น ได้ตามที่ผู้เสนอแนะ

วิธีการจัดหา

การจัดหาสื่อการศึกษาทั้ง 3 ประเภท ใช้วิธีการต่าง ๆ ดังนี้ คือ ซื้อหรือบอกรับหรือเช่า ขอ/ได้รับมอบหมายการ/แลกเปลี่ยน ถ่ายเอกสารหรือทำสำเนา และการผลิต

สำหรับผู้มีสิทธิในการเล่นนอกระบบสื่อการศึกษา คือ คณาจารย์ประจำและคณาจารย์พิเศษของมหาวิทยาลัย บรรณารักษ์ นักวิชาการ โสตทัศน์ศึกษา ของสำนักบรรณสารสนเทศ และบุคลากรอื่น ๆ ของมหาวิทยาลัย

ส่วนจำนวนสื่อการศึกษาประเภทต่าง ๆ ที่จัดหา กำหนดจำนวนไว้ดังนี้ คือ

1. สื่อสิ่งพิมพ์ โดยทั่วไปจัดหาซื้อเรื่องละ 1 รายการ ยกเว้นสิ่งพิมพ์ของมหาวิทยาลัย หรือสิ่งพิมพ์ที่มีความต้องการใช้มากอาจจัดหาได้ตามจำนวนที่เหมาะสม
2. สื่อโสตทัศน์ โดยทั่วไปจัดหาซื้อเรื่องละ 1 รายการ ยกเว้นสื่อโสตทัศน์ที่มีความต้องการใช้มาก อาจจัดหาหรือทำสำเนา เพื่อให้บริการเพิ่มเติม
3. แฟ้มข้อมูลที่สามารถอ่านได้ด้วยคอมพิวเตอร์ โดยทั่วไปจะจัดหาเฉพาะรายการที่ได้วิเคราะห์แล้วว่าผู้ใช้มาก และคุ้มค่ากับการจัดหามาใช้ประโยชน์รายการละ 1 ชิ้น/ชุด

สถิติด้านต่าง ๆ ของสำนักบรรณสารสนเทศ

จากสถิติที่สำนักบรรณสารสนเทศสำรวจเมื่อเดือนตุลาคม 2531 พบว่า มีจำนวน
สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศน์ และผู้ใช้ห้องสมุด ดังนี้

สื่อสิ่งพิมพ์

หนังสือตำรา	33,116	เล่ม
หนังสือทั่วไป สารคดี บันเทิงคดี	3,272	เล่ม
หนังสืออ้างอิง	4,632	เล่ม
วารสารวิชาการ	730	รายการ
หนังสือพิมพ์	25	รายการ
จุลสาร	2,064	เล่ม
เอกสารการศึกษาทางไกล	1,385	เล่ม
เอกสารวิทยุศึกษา	830	รายการ
เอกสารจดหมายเหตุมหาวิทยาลัย	276	รายการ

สื่อโสตทัศน์

แผนภูมิและแผนภาพ	17	แผ่น
แผนที่	132	แผ่น
ฟิล์มสตริป	46	ชื่อเรื่อง
สไลด์	82	ชื่อเรื่อง
รูปภาพ	1,103	ภาพ
ภาพโปร่งใส	32	แผ่น
ไมโครฟิล์ม	10	ชื่อเรื่อง
เทปบันทึกเสียง	8,535	ชื่อเรื่อง
ภาพยนตร์	73	ชื่อเรื่อง
วีดิทัศน์	1,700	ชื่อเรื่อง

ผู้ใช้ห้องสมุด	245	คน / วัน

ปัจจุบันสำนักบรรณสารสนเทศมีบริการด้านต่าง ๆ อันได้แก่ บริการช่วยค้นคว้า
บริการให้ยืมและรับคืนสื่อการศึกษา บริการรวบรวมบรรณานุกรม บริการสนเทศ บริการยืม
ระหว่างห้องสมุด บริการถ่ายเอกสาร บริการห้องสมุดสถาบันระดับภูมิภาคว่าด้วยการศึกษา
และการพัฒนา และบริการสืบค้นสารนิเทศระบบออนไลน์ Dialog นอกจากนี้ได้มีการพัฒนา
ฐานข้อมูลโดยใช้ไมโครคอมพิวเตอร์เป็นหลัก ซึ่งขณะนี้ได้เริ่มพัฒนาฐานข้อมูลทางด้าน
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี อันเป็นโครงการที่ได้รับการสนับสนุนจากศูนย์อิเล็กทรอนิกส์แห่ง
ชาติ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและการพลังงาน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป Micro
CDS/ISIS ของ UNESCO ในการดำเนินการ ในอนาคตสำนักบรรณสารสนเทศจะมุ่งเน้นใน
เรื่องการสร้างเครือข่ายสารสนเทศด้วยระบบคอมพิวเตอร์ เพื่อให้บริการห้องสมุดที่กว้างขวาง
 อีกทั้งจัดสร้างศูนย์วิทยบริการให้เป็นแหล่งวิชาการที่สมบูรณ์ในท้องถิ่นต่อไป (มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมาธิราช 2531: 163-164)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย